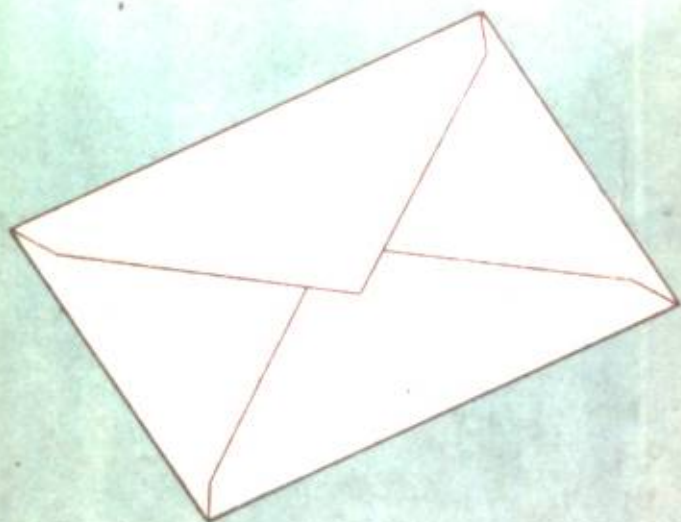

Купр.
Т-51

A. TOQTOMUŞEV

Увб. 107.

QAQQAALDAN QAT

QIRGIZSTAN MAMLEKET BASMASI
FRUNZE 1937 QAZAN

АБДЫРАСУЛЬ ТОКТОМУШЕВ

ABDYRASUL TOQTOMUSHEV

774

ПИСЬМО ИЗ КАКШАЛА

QAQŞAALDAN QAT

(ПОЭМА)

(POEMA)

3400
1107

НА КИРГИЗСКОМ ЯЗЫКЕ

КИРГИЗСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ФРУНЗЕ 1937 КАЗАНЬ

QYBROJYB MAMLEKET BASMASY
FRUNZE 1937 QAZAN

★
 Çooptu redaktor
 Q. MALIKOV

★
 Texredaktor
 N. A. GAJFULLIN

★
 Сырдына чоопту
 ASAN ÇANALIJEV

★
 Çooptu korrektor
 TOQSOBAJEV A.

★

245808

Центральная научная
 БИБЛИОТЕКА
 Академии наук Киргизской ССР

107-6/17

Bir tuuqan elim tozup all
 Kormokke çerin wolup zar;
 Qat çazыр, salam çiberet
 Qыtajda qaloqan qыzeңar.

I

Çaş wolsom da, al... kezde,
 Ketken çoq сырар, al este:
 Oq tijр sөgy kөmylөj,
 Atam qaloqan beleste.

Çalçaly wozdop wuqurар,
 Baldarь ыjar сырар.
 Tөgylgen kez çaş kөл woloqon,
 Saj sөegym kujур зыqар.

Oq mөndyrdej tegylyp,
 Şum ölym kezge kөгynur,
 Çan arqa qыlyр qacqanwыз,
 Tuş keldi çaqqa welynur.

Aramdın ici çarыlyр,
 Qursaqta wala alylyр,
 Samoqaraqqa asыloqan
 Wazь ыldыj salыlyр.

Asmanıya kyldy sarybır,
Ört eckendej çarabır;
Saldattar wlyk salıřqan,
Qocqul qan daamın tattıbır.

Ijinge kırıp wırbır,
Çyregym oozıo tırbır,
Bır yjden çalorb men qalořam,
Bařqasw elyp, qrbır.

Atalaş ařam çetelep,
Asqarıa qacır ekөөлөр,
Bedeldin welln ařqan kyn
Alıge esten kete elekl

Qujuıur qatuu woroondon,
Kör adam tıpsyz çořolořon,
Artında duřman, aldb zoo
Elımdın çolu toroloşon.

Dalajlar ucır çırbır,
Kırtkyge watır tırbır,
Qaltırar çatır çan kecken
Qaldajışan qardb suıunır.

Taloınoo tışyp waarbwbz,
Talaada qalořan malıwbz.
Quraldbn qoldo çořunan,
Köldör aqqan qanıwbz.

Çyktөлгөн wıjdon көс qalořan.
Tıgılyy yjler көр qaloşan.

Keregin řajlap tandatır,
Ajdatır maldb kım aloşan?

Eneден wala ajrbır,
Balasw ene qajırbır,
Kışıge kılş qarabaj
Murunqudaj qajrbır.

Ar kımı alek „çan“ menen,
Işı var kımdın kım menen?
Çazbqsız oqıo ucırar
Kör elim ölgön mıńdegen.

Ölgөндөн qalořan çarmac çan,
Ar kımден surap yzym nan,
Acqalbq wasır bır çaqtan
Qumsarır İreñ, qacqan qan.

Acqadan waspaj qajışbır,
Ařuuda well majışbır,
Çyrse da eldi tim qojıoj
Öltyrgөн çoolor sajbışbır.

Saldattar terip atqanbn,
Baş kesip qandb cacqanbn;
Unutwajmın, wır çaqtan,
Azabw ötkөн acqanbn.

Tygөнyp alořan çol azbq,
Çegenıız ettl көк çaşbq.
Ancalbq azap көrgөндөj
Boldu eken bıзде ne çazbq?

Çan arça qıbr qacqan el,
Arandan aşır ketken vel.
Andaorı sırde çomoqtör
Dyjnögö çajojan çisek çel...

Tuş keldi tentip talaalap,
Qıtajdın çerin aralap,
Cacılojan elim esimde
Çan arça qıbr paanalap.

Ajdalır elim çerinen,
Ajrıbr altın keninen,
Azabın tartır turmuştun,
Acqadan ölgen, kemlgen.

Al azap ketsejt esimden,
Ajlasız elim ezilgen.
Ajrıbr uquq taalajdan
Kendiri kerte kesilgen.

Baş qoşur birge çıbrıvaj,
Köz çaşır aqqan tıbrıvaj,
Qıtajdın anda uluqu
Qıbrıojan çardam tıbrındaj.

Al turojaj, eldi ajdajdan,
Ketkin dep tentip qajradan.
Ajtarça söz var, uquq çoq
Ic kyjır çyrök qajnaojan.

Tıbrıojan elim çaj alır,
Turıojan çanıñ ajanır,

Bir tabaq unıoja valasın
Satuuojı qalojan tajanır.

Syldery qalojan, öny çoq,
Cındaojan, kimge qılmaq doq?
Telmirip-tentip çan vaqqan,
Beş kyny acqa, bir kyn toq.

Qan qacır qızıl öynen,
Çaaoınan tygy köryngen.
Mөгdetken bizdi oşol kyn
Ec qacan ketsejt könylden.

Kıjimi quraq çamalojan,
Köjnögy volvoj çanıñ alojan.
Çırtıqtan eti körynür
Çılañac çurday den qalojan.

Qol çetsej erik tañna,
Doq ketip taza çanına.
Atqıojan arsız turmuştun
Tıbrıojı batqan çanına.

Paanajı pasqa salınır,
Çer suusun ojlör saojınır,
Saojınojan menen ajla çoq,
Qıtajda çyrğen çanıojır.

Al çerden qajra ketkenin,
Coñ çara, qorduq cekkenin,
Kyny bygın volojonjoj,
Elestep kezge estedim.

Uqtasa tyşkə kirægen,
Ojlonup ec bir silæegen;
Oquja tyşyp waşyma,
Közymbdən çäştä irmegem.

Ajrylyp elden qalojanym,
Icimde wölup armanym.
Qantip ajtraj qojojun —
Qaqşaalduqtar alojanym.

Cerikter „ber“ dep asylyp,
Dit waşyp aqam¹⁾ watylyp,
Bir tawaq arpa ununa —
Men qalojamyň satylyp.

Köz çäşym betti çuwojanym,
Kerüşken billet tuwojanym.
Çat çerde çalojyz qalyr men,
Çalınduu çyrek suwojanym.

On yşkə tolwoj qurawym,
Qajolyň waşqa quradym.
Ecteke menen işi çoq...
Ojnoo kez ele uwaşym...
Köp çyldar ötyp al kynge,
Qaqşaalda dale turamym.

II

Ajtajyn kergen kynymdy,
Tijanşan tozwo ynymdy!

¹⁾ Atalaş aqasym.

Tuwojan elim uquşsun,
Balkim menden tynyldy?
Tynylwə elim wararmym
Erkindik tijip bir kynu.
Qajratuu eldin qyzytym,
Qajratym qajnar qyzydym.

Kergonym menin qurusun,
Keckiræjt maqra kyn uzun...
Kijim çoq, tamaq çetişæjt.
Kujemyn estep munusun.
Ötyp ömyr waratat
Turmuştun kërwejt durusun.

Könylym kërke wölynöt,
Atqan taň qacan kerynet?

Turmuştun tartyp azawym,
Uwajym wasyp çaşadym.
Otun alyp, ot çawyp,
Ar kimdin asyp qazanym.
Böçektejt tørt walam bar,
Töwemden çer qazamym.
Kerşetwejt ec kim çardamym,
Çalojyzdap zardap qalojamyň.

Köjnögym mata çyrtlyoan,
Çapan çoq kijer syrtynan.
Çaqşylyq betin kërwejstyn
Qandaj turmuş qyşlyoan?
Qajyb çerdin qyzdary
Kijşet çiwäk qyşyldan?

Aq şalb çooluq salınğan,
Kellinder qajsı ajıldan?

Zarlağan ajal mindegen,
Alarğa uquq tijbegen,
Atiles, şajı degendi —
Uşuşat, biroq kijbegen.
Batinke, palto bolot dejt
Ömyry nizder bilbegen.
Alardı klmdır kijişken?
Bizdikl coqoj, klizden.

Bytөлbej ystym çapırır,
Şejsepsiz çuurğan çamırır,
Qarandı bolup ar klmgе
Eskisin surap çalırır.
Ojloşon ojşo qol çetbej
Quuruloğan zaman tarırır.
Çoqculuq aldı ketirdin,
Qızıl çacır betimdin.

Tytın cıdır yjymen,
Qajnasa qazan syjynem.
Erteç menen quvansam
Kecinde qajra kyjynem.
Qajırcıl bolup konyktım
Azartuu dyne kynynen.
Bul kynder ketbejt konylden,
Köz çaşım köldör tegylgen.

Çoldoşum vajğa çaldanır,
Kyn cıqvaj ketet mal vaşır.

Ajlası qanca kembaşal,
Antese bolşojt çan vaşır.
Zarqırsı ötyp turmuşun,
Arıqtar vytken qarçalır.
Qor bolşon adam adamoğa,
Buzulat qanıñ zamanğa.

Qajırcılı kynde çaraloğan,
Çyregy kyjup qararğan,
Çaş valdarım çajrcısın
Qaşbıq syt korbeyt aqarğan.
Qaqşalda manap, vajlar kör,
Zarqırsı kördyk bulardan.
Rajımsız zor bolot,
Bul çerde çyryp kim onot?

Qajırcı cıdar tytımyn?
Ojlono vertp vytımyn.
Tört balamdan arandan —
Birinini butun vytedym.
Kecikbej nuru tijse dep,
Qantejın, tañdı kytımyn.
Ojlonup kynde zarlanam,
Bydyr çoq qoldo qarğanam.

Qursarı tojvoj valdarım,
Ketirip quvat aldarın,
Köyür vajlar, çaşbımnı —
Ot cıqqan yjge varğanın.
Ilmejir icke şajraşır:
Butuna oqşojt „qarğanın“.

Өрттөнгөн турмуш ырасың,
Келтирп чандын ырасың.

Сьдаарыс сьорым салынат,
Сьдајың, қайдан тавылат?
Ајтқаньн қолоғо бергесен
Талқалајт, қазан сарылат.
Ғыртылојан узык алыңыр,
Көреген отқо сарылат.

Кер ајтсан ващын сарылат.
Кен дыјне мінтір тарылат.

Бащыма тыщыр қыјыңдық,
Көтөдүм сьроғал тыјыңдық.
Ғаарыңыр вајоға ващ ијіт,
Қуушуруп қолду сыјыңдық.
Ајырысз Ғерден ајыртар,
Ғалааоға нлз көр сьорыңдық.
Қанткенде сьдар турамын,
Уаајым тартыр қуурадым.

Дөстайлар бурбайт көңүлүн,
„Өлмөктөн мејлің көмылгын“.
Барыр Ғыгуп ар кимге —
Ғададым, Ғымшык көрыңдым.
Сөзымды уққан кіші Ғоғ,
Азојаның көрып өңымдын.
Сақталат, сьрбайт бул ојдон,
Қалысамын мен да бул војдон.

Тайқь волуп таалајым,
Өткөрдүм кыңдын далаяң.

Адамдар гылдеп сьроғојан
Қайда екен турмуш бараяң.
Балдарым Ғолдо Ғегендеј
Азыртын издеп таваяң.
Ғалысам мејліт кішіге,
Сураяң азық кичіне.

Тіјанған тозвос Ғолумду,
— Көтөр деп өјде қолуңду...
Сураса мenden ајтармың
Баратқан мақсат ојумду.
Өзы да нилер текшерер,
Қошлар көрып војумду...
Ғащырај ајтыр сьрыңды,
Ғаттасам Ғандь ньрыңды.

Сурасам Ғолду асылыр,
Тіјанған қојвос Ғащырып,
Еліме қатты Ғиверсем
Ақ қарлуу тодон ащырып.
„Аманат“ деп нек Ғазсам,
Ајрылас Ғолдо асылыр.
Сек ара қалыас тоқтотуп,
Бащқароға қатты оқшотуп.

Қыроғыздын Ғетіп сегіне,
Барса екен қатым Ғеріме.
Ғоғолној, сөзы қоробој
Тіјсе екен толуқ еліме.
Қатымдан оқур ниліссін,
Турмушту қытай Ғерінде.

Алысқа кетип көңүлым,
Ҷыргалын ојлојт өмырдүн.

Qat kelse тууојан елімен,
„Qatанды алыс“ delingen.
Syjyngөnden burqurap
Basylar welem degi men?
Syretcy bolup tyyyrse
Oşentip turojan şerimen?
Kelseci kynym samaojan!
Kөp kectkөej aradan.

V
Kөrgөн qорduq az weken?
Atsa eken tan, atsa eken!
Alqamdan алыр атqојан
Eskinin kyny batsa eken.
Ezildik emi çettişet.
Atsa eken tan, atsa eken!
Orundalыр tilegim,
Ojnoso eken çyrөгym!

III

Çajqalыр cөvy tuşardan,
Çajylыр malь çuuşaojan,
Çer esimden ketken çоq.
Çiwektej çumşaq sozulоjan,
Çытна çыpar qоşulojan,
Çel esimden ketken çоq.

Qараoјaj qartap qoqtusun,
Mөngy wasqan coqtusun,

Too esimden ketken çоq.
Arqar — qulça çajnaojan,
Meken qylыр çajlaojan,
Zoo esimden ketken çоq.
Qajnar cыqqan wılaqtan,
Mөldygy tunuq şmartan,
Suu esimden cыqqan çоq.
Aqtar menen atşaqan,
El wylыnur qacşyşqan,
Cuu esimden cыqqan çоq.

Qoşoqat terip ojnoojan,
Endikti көrse qoşboojan,
Qыzdar esten cыqqan çоq.
Ajlanыр ucup asmandan,
Ala toonu aqtарojan,
Qыştar esten cыqqan çоq.

Appaq qylыр kijizden,
Çajında qalpaq kijişken,
Tyr esimden cыqqan çоq.
Aqcөlmөk ojun waştaojan,
Kelinder kelip waştaojan,
Tyn esimden cыqqan çоq.

Asmandan tyyyp atylыр,
Wытыrap çerge cacylыр,
Aq wermet mөndyr esimde.
Qыjalaj wasыр suu alojan,
Qыnalыр well buralojan,
Aq kelnet kelin esimde.

Центральная научная
БИБЛИОТЕКА
Академии наук Киргизской ССР

3400
1107

015908

Kөгүлсүн тартыр салыбожан,
Ақ қуулар сызыр қалыбожан,
    Бсық Көл менін esimде.
Қытықлар көңүлді,
Erkeletip өмырді,
    Ғибек ғел соққон кесінде.

Тоо артнан сөгілген,
Сасырар нуру төгілген,
    Алтын таң кетпейт esimде.
Таң алдында сайраған,
Bezenip қайра-қайрадан,
    Ақын вулбул esimде.

Alpeşter meni өstyrgen,
Birge turup bir сыrgen,
    Eldi-çerdi сақындым.
Urmattar дайым сыялаған,
Urmatyn көрмей қыладан,
    Қадьғын eldin сақындым.

Kөsem деп çerdi сақынам,
Сақынам eldi ваарнан,
Elesi кетпей esimден
Ojlono берip зарысам.
Қақсаалоға таң atsa eken!
Kedejler кytкөн çақынан.

IV

Bajaqy qbrqyz ezilgen,
Kөkөjy көксөp kesilgen,

Өзынсе өкмөт нолушар,
Kem-kemtigi толушар,
Gyldögen emi çetilgen,
Başındьrьr турмушту
Çygөndөşyp alьşqan —
Dep uşabyz alьstan.

„Şattanьr şajьr сыrgөgen,
Sumsajьr acьq kyльögen,
Qabaqьn cьtr муңқаньr,
Qandarь qbьzьr syjlögen,
Qbrqьzdar emi şattanьr
Qbrqьzdar emi gyldögen.
Qьzdarь oqur qal тааньr,
Qbrqьzdar syjlejт maqtanьr“

Dep uşabyz cьn beken?
Cьn eken, qantip men çetem?!

Tamdarь qabat salьnojan,
Şaarь var dejt çаңьdan.
Kyn tijgendej çarqьrap
Elektor şamь çақылоjan.
Qbrqьzdar қайра төрөлып,
„Qbrqьzdar emi çаңьrojan.
Asьly көp çerinin,
Altьndьn keni tabьlojan.
Baatьrь көp elinin,
Qьzyl orden тақыноjan.
Qbrqьzdar қайра çаральp,
Oktьarдин таңнан,

Атаоь сьоьр ааламожа
Qьроьздаг ьугун тааньложан."

Ушундаг қавар уоғавьз,
Qиваньр, көнүл ьугавьз.

„Көсөсы кенен даңоьрар,
Баоьнан атьр эел ьугар,
Ақақ тастан сальножан,
Тунуке менен эавьложан,
Мектеви көр заңоьрар.
Балдарь сонун оқуожан,
Бир кыны қалбай оқуудан.
Өкмөттүн ьашьнда
Qьздагь ьар отурожан.

Qандагь сонун эаңьььь,
Gьлдөгөн ьарь эаңьььр.

Кырөсте ьаатьр атаножан,
Көрсө душман эалтаножан,
Агьстандагь аьбать,
Ашкере қьььн қажрать,
Көздөрынөн шам эаножан.
Кылдырп қолду сартьььр,
Уққан адам эақтьььр,
Сөздөрынөн ьал таможан,
Адамдарь ең сонун.
Эаңтарь қьььа ьир форум,
Эажьр мьнөз эамдаоғаж
Qьроьздагь ел ьолоюнун,

Кер қьььр ьул эақ суқтанат,
Суқтанат, көсы муңқанат.

Qьроьздагь
оғавьз.

Аждагь эьзы эағқьрар,
Kьльсө тьши эалтьрар,
Bети қьььл, аоьр ақ.
Эазь маңдагь денл сақ,
Көзы эаножан шам сьрағ,
Qьздагь сuluу сьоьрэққан.
Ақьлдуу ьолур эаңтарь,
Bилим эьун тьрөсқан.

Ажьртөрожан ақалдан
Доқтурлар сьөтэ қьроьздан.
Асмандагь усуп аьланожан,
Усқуцтар сьөтэ қьроьздан.
Paraşutun ьайланьр
Sekirgen эетип эьлдььдан.
Qолунан тыркьун иэ келген
Qьььндар көр қьроьздан."

Ушундагь қавар эажьььь,
Qаптагь қалың аьььь.

Murduna эьлык таоьсььр,
Эилекейин аоььььр,
Арқан менен эалаңдап
бнэрсая тоқур аьсььр,
Өгьз минип эьрышкөн
Bажаоь қьроьз азьр эоқ.
Byгьн аоға кьлышкөн,
Өзынен өзы эьгыргөн
Avtomobil минишкен.

Qандагь сонун эаңьььь,
Gьлдөгөн ьарь эаңьььр.

Artisi sonun qbrojbdn.
Qajojbsz, munsoz kylyskn,
Qbzdarb erkin cyryskn,
Tendigi sonun qbrojbdn.
Uşundaj qabar çajyldb,
Qaptar qalyd ajyldb.

Baş qoşup kişi qoşulsa,
Tursa da çyrse, otursa,
Turmuştan kep qozqolot,
Qbrojzstan sez bolot.
Angeme qurup ar kynny,
Dewegē el toptolot.
Çbjntboj al çerge:
„Barsaqyb“ dep oqtolot.

V

Qajojbda, munda çasaqan,
Qbrojzdb qajra çasaqan,
Qatarqa qoşup qaltırbaj,
Qbrojzdb el dep ataqan,
Gyldogēn kyngē çetkirgen,
Qbrojzqa waqtē keltirgen,
Stalin dep uqabyz;
Ömyryn tilep turabyz.

Taq qatb tilli kymelgen,
Bulbuldar sajrap gylderdēn,
Qanatb çazb taranb,
Qajojbsz erkin kyn kergēn.

Qadbrlap „qara qbrojzdb“,
Çbrojatb, çbrojal kyn bergēn.
Aldejlep erkin østyryp,
Qutqarqan bjlui kynderdēn.
Çaştarb syjyp wēpēlēp,
Qbzdarqa qybzi gyl bergēn.
Altēndēn kenin çbojarb,
Ala-tooqo tyr bergēn.
Stalin dep uqabyz,
Ömyryn tilep turabyz.

Aqyb tereñ adamdan,
Stalin artbq çaralojan.
Bilwēgen any kişi çoq,
Dyjnegē atb taralojan.
Kōrēn kyn wolor wēken dep,
Biz çyrēwyz arandan.
Stalin aman bolso eken!
Çyzgē çaşb tolso eken.
Emgekci ucyn çaralb,
Dyjnegē kelgen kişi eken.
Bel wajlajybz albstan,
Kēp çaşasb arıstan!

Emgekci eli dyjnōnyn,
Stalindi syjōnyn,
„Kēp çaşasb kōsēm“ dep,
Ömyryn tilep çyrgōnyn,
Dōstajlar uqup kyjyşet,
Qawaqyb cātēp tyjyşet.
Biz qubanb çatabz,

Stalin dep atasbız.
Syjyngöndön, syjgöndön,
Albstan qat çazabız.
Alsızoğa qubat al eergen
Ulu Stalin çaşanbız!

Qbjnaoçan bizdi kyn öter,
Dyjnögö tegiz kyn çeter.
Aman bolso Stalin.
Dyjnöny bytkyl gyldöter.
Qoşulup tuuoçan elimiz;
Çyrekten qajöç, muñ keter.
Yzylöçit elden kydörym,
Bilemin turmuş gyldörym.

VI

Gyldör çbroçar çbroçyzyñ,
Çaşa zaman, brysñ.
Nuruna balçыр eriktin,
Muzdaoçan çyrek çylsñ.

Qaqşaalđyñ qalyñ kedejin
Maqsatñ ajtyр berejin:
„Ezildik, eske alöçla,
Al çaqqa barsaq“ degenin.

Çaqrylyç menen वोçыр çan,
Çaşqa aralaş वोçыр çan.
Çaqşylyç көrvөç çabyqtñ el,
Çarq etip atvaj kytken tañ.
Alöçla eske tuuoçanbız!
Qaqşaalđyç kedej tuuoçanbız.

Minden biri qat bilet,
El çaraçöç, ezilet.
Oqujun dese oquu çoç,
Qantip anan çetilet?
Alöçla eske tuuoçanbız!
Qaqşaalđyç kedej tuuoçanbız.

Qat bilgen көvy manaptan,
Manaptan — vajlar taraptan.
Oquuoçla uquç bolvosо:
Kedejler bilsin qajaçtan?
Alöçla eske tuuoçanbız!
Qaqşaalđyç kedej tuuoçanbız.

Çyl voju iştep tynbastan,
Boçovoj çolu çызmattan,
Dem aluu uquç döçө çoç,
Çaldanoçan kedej sızdaşçan.
Alöçla eske tuuoçanbız!
Qaqşaalđyç kedej tuuoçanbız.

Qajöçly volup yjronyp,
Qanь çyzuu, syjlonyp,
Qarыр çaloçan kedej көр.
Yj-çaj kytvөç yjlonyp.
Alöçla eske tuuoçanbız!
Qaqşaalđyç kedej tuuoçanbız.

VII

Ajtajyn birdi dalilden:
Ajşaqan bir çыз kerilgen.
Atasь kedej, mal ucyn
Aq saqal çaloçla vertilgen.

Qara qaş, közy dyrnydøj,
Kep qylbr adam çyrgydej,
Qyrca murun, ojmoq ooz,
Taalajluu çiglt syjgydej.

Cekesi çazb, aq mandaj,
Asmandan aq tañ atqandaj.
Betinen nuru çarqbrap,
Körynöt fonar asqandaj.

Sozulğan bir gyl çibektej,
Keltirip tartqan syrottej.
Körgönder suusap suqtanoğan,
Qadimki Ajcyrektej.

On tørtkө çanb çaş çbörp,
Doorun syrbej: çaşçylbq.
Eriksiz ketken burqurap
Klrpigl menen çaş çbörp.

Aradan çeti kyn өtkөн,
Qajtarb qyzd tyn өtkөн.
Tañ atqanda şypalap
Tapvaj qald tynөktөн...

Çbdaj albaj nambsqa,
At çaptərbp albsqa,
„Kyje“ kişi çiverdi:
Qajbñ-ataçqa varbşqa.

Tavylbaj andan Ajşaqan,
Taalajsyz „erdi“ qaçşatqan.

Ajbñ ycyn ata: ajbldñ —
Qalbñçja aloğan qaşqa attan.

On bir kyn өtyp aradan,
Ajbldñn varbñ qaraoğan.
— Tavylbñ — dep Ajşaqan —
Ertesi qabar taraoğan.

Cotqara vardb qol qurap,
Ajbrqa tooşuz mal surap.
Çapardb vajlap sabaşt —
Çbörbloğanca alsbrap.

Tavylat qajdan anca mal?
Çapar çalşbız kembaoçal.
On çeti çaşt volçozup,
Ajşaqan syjgөн çigit al.

Çөktyşyp Çapar tizelep,
Başbñdñ, qantet, vytyt kep...
Cotqaraçja qas volup
Aloğanbñ, aloğan nikelöp.

Zamanb kyjyp tarbbr,
Өlgysy kelip çarbnbr,
Turmuştan kectp Ajşaqan
Bbcaq tapvaj, çañbdan —
Mojnuna çylbr salbnbr,
Asbbr çatqan çerinen
El kelip qald çavbbr.

Syjleşty, işt cecişti...
Өc ald çbjnap — çetişti.

Ajşaqandə bjlətp,
Kyc menen aləp ketiştə.

„Kec kirdi“ dəp şaştıbtp,
Qamcylanp bastıbtp.
Cotqaralar varatqan,
Qavaşp acəp qatqıbtp.

Aşpnb qatıu şar aqqan,
Qulac kerip varatqan.
Suudan kecti çol baştap
Cotqara „kyjə“ qaşqa atcan.

Qojo verip cılbırdə,
Ajşaqan şarəa bğırdə.
Sıdbıtm soqqon qonur çel,
Kyugə salp bğ qıbdə...

VIII

Uşundaj turmuş aləvbz,
Suuşa aqqan qanəvbz.
Qaqşaldın qalın kedejn,
Tuuşandar eske alənbz!

Qoş tuuşandar, esen voll
Qaqşaldıq kedej veret qol.
Çan-dil menen kutyşet,
Çaqəndaşın aləş çol...

Janvar. 1937-çıl.

1197
3400

Teryyge I IX-37-ç. Berildi. Basuuqa 20 IX
qol qojuldu. Qaqşadın fərmats 7-X110.
mir n. t. 51800 arıp, nardəp 1 n. tənəq.
Qaqşazıavıt № 6 — 48. Qaqşazıamama
№ 207 (№ 077. Qaxan 1937-ç.). Narjad
№ A — 077. Tıraç 3000 + 125. Basıu
60 t, muqanab 40 t.

Qaxan, Dzerzinskij 3, Tsfpoligraf, FZU
mekteı, 1937-çıl.

ek
Baast 60 t.

7107

6

1003